

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach na neverejnom zasadnutí senátu konanom 15. októbra 1997 predbežne prerokoval podnet [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav pre výkon väzby [REDAKOVANÉ], vo veci porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky postupom Sekcie justičnej správy Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

Podnet [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 16. a 17. septembra 1997 doručené podania [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav pre výkon väzby [REDAKOVANÉ] s priloženou prílohou, ktoré navrhovateľ označil ako „Návrh na začatie konania“. Navrhovateľ v nich o. i. uviedol, že potom, čo ukončil výkon trestu odňatia slobody, ktorý mu uložil Okresný súd v Prešove (5 T 110/92), Okresný súd v Spišskej Novej Vsi 16. januára 1997 rozhodol o jeho vzatí do väzby (3 T 250/95). Rozhodnutie (uznesenie) o vzatí do väzby však súd prijal na neverejnom zasadnutí. Navrhovateľ v tejto súvislosti uviedol, že: „Okresný súd v Spišskej Novej Vsi nielen

usvedčil, že ma berie do väzby bez toho, aby ma postavil pred súdom. Tak porušil ústavy čl. 17, pretože ústava mi zaručuje v čl. 17 len, že ja som bol nezákonne vzatý do väzby na neverejnom zasadnutí. Okresný súd ma nepostavil pred súd na vypočutie, nemal som výsluch, ani možnosť, aby som sa vyjadril.“ Navrhovateľ uviedol, že v súlade s § 72 ods. 2 Trestného poriadku požiadal o prepustenie z väzby a 9. apríla 1997 sa tiež obrátil na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky s „podnetom pre porušenie zákona“, v ktorom namietol nezákonnosť svojej väzby z uvedených dôvodov. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (riaditeľka sekcie justičnej správy JUDr. Mária Usačevová) mu 2. septembra 1997 oznámilo (č. j. 2650/97-43/134), že: „podnet navrhovateľa na podanie sťažnosti pre porušenie zákona vo veci Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi sp. zn. 3 T 250/95 odložilo ako nedôvodný, lebo nebolo zistené porušenie zákona“.

Navrhovateľ v súvislosti s vybavením svojho podania na Ministerstvo spravodlivosti uviedol, že: „Namietam porušenie svojich základných práv preto, že dňa 2. septembra 1997 orgán štátnej správy jednoznačne nadŕžal Okresnému súdu v Spišskej Novej Vsi a mňa poškodil aj porušil Ústavu SR čl. 17“, keďže „pani riaditeľka si neuvedomuje, že okresný sudca podľa ústavy a čl. 17 je povinný pred väzbou vypočuť a potom rozhodnúť o väzbe“. V dôsledku uvedeného navrhovateľ ústavný súd požiadal jednak o „preskúmanie postupu, resp. rozhodnutia Ministerstva spravodlivosti, pretože jednoznačne Ministerstvo spravodlivosti nedodržiava zákonnosť a pritom porušuje Ústavu SR čl. 17“. Vzhľadom na to, že od 16. januára 1997 je podľa neho nezákonne vo väzbe, požiadal tiež, aby ústavný súd: „nariadil, aby ma ihneď prepustili z väzby“. Vychádzajúc z obsahu „návrhu na začatie konania“ ústavný súd ho kvalifikoval ako podnet podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ktorým fyzická osoba namietala porušenie základného práva upraveného v ustanovení čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky označeným postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

Ústavný súd je podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky oprávnený konať o podnetoch, ktorými fyzické alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich práv. Pri predbežnom prerokovaní každého podnetu ústavný súd jednak skúma, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona č. 293/1995 Z. z. a či tiež neexistujú iné dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Medzi podmienky, splnenie ktorých ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní, patrí aj tá, či podnet nie je zjavne neopodstatnený. Ako ústavný súd už viackrát rozhodol v prípadoch podnetov fyzických alebo právnických osôb: „Jedným z dôvodov odmietnutia podnetu je jeho zjavná neopodstatnenosť, ktorú možno vysloviť v prípade, ak Ústavný súd Slovenskej republiky nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal pisateľ podnetu“.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní podnetu [REDAKOVANÉ] zisťoval, či existuje priama príčinná súvislosť medzi označeným postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a porušením základného práva navrhovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky a dospel k záveru, že tomu tak nie je. Podľa právneho názoru ústavného súdu k porušeniu základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky môže dôjsť iba konaním alebo rozhodovaním tých orgánov štátu, ktoré sú podľa právnych predpisov Slovenskej republiky (v tomto prípade podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku) oprávnené rozhodnúť o pozbavení osobnej slobody osoby rozhodnutím o jej väzbe (podľa § 68 Trestného poriadku sú takými orgánmi súd, resp. sudca). Len tieto orgány sú preto spôsobilé aj porušiť právo na osobnú slobodu toho, kto bol vzatý do väzby, napríklad svojím nezákonným postupom (tak ako to uviedol navrhovateľ vo svojom podnete na ústavný súd, keď za takýto orgán označil Okresný súd v Spišskej Novej Vsi). Iné orgány štátu, odlišné od tých, ktoré sú jedine oprávnené rozhodovať o väzbe preto nemôžu (nie sú schopné) porušiť základné právo na osobnú slobodu upravené v čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky. Navrhovateľ vo svojom podnete však uviedol, že tým orgánom štátu, ktorý porušil uvedené základné

právo, je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky a ako postup, ktorým došlo k jeho porušeniu, bol označený spôsob vybavenia navrhovateľovho „podnetu na podanie sťažnosti pre porušenie zákona“ sekciou justičnej správy Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

Nakoľko Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky nie je takým orgánom štátu, ktorý je podľa Trestného poriadku oprávnený rozhodovať o väzbe, nemohlo ani porušiť základné právo navrhovateľa upravené v čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky. Z tohoto dôvodu bol jeho podnet odmietnutý ako zjavne neopodstatnený podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona č. 293/1995 Z. z.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. októbra 1997

Za správnosť vyhotovenia:

JUDr. Richard R a p a n t
predseda senátu